

Albina

REVISTA - POPULARA

apare

in fiecare

Duminică.

Comitetul de Redacție:

Ion Kalinderu
 P. Gârboviceanu
 G. Coșbuc
 General P. V. Năsturel
 G. Adamescu
 I. Gteșcu
 P. Dulfu
 V. S. Moșă
 N. Nicolaescu
 Gr. Teodossiu
 Conșt. C. Pop.-Tașcă.

Văzând că cu toate repetatele noastre avise, un mare număr de abonați, comandamente militare, primării, etc., nu ne-au trimis micul cost al abonamentului, deși suntem în a 8-a lună din anul al 8-lea, iar unii abonați deși ne datoresc pe 2 și 3 ani, totuși n'au răspuns rugăciunii noastre, ne-am văzut din nou siliți a face sacrificiul de a trimete chitanțele spre a fi încasate prin oficiile poștale.

Rugăm dar pe D-nii abonați să achite chitanțele ce le prezintă factorii, sau să dea banii când sunt avizați, de oarece cheltuelile acestui soi de încasare reduce abonamentul la 4 lei, iar dacă chitanțele sunt refuzate, atunci cheltuelile de înapoiere și de retrimetere sunt atât de grele, încât aproape egalează costul abonamentului. Nădăjduim că D-nii abonați vor ține socoteală de sacrificiile ce facem, și nu ne vor pricinui neplăceri și pagubă, ci își vor achita datoriile.

Abonații cari ar fi plătit abonamentul vreunei persoane în numele nostru, sunt rugați a nota pe dosul chitanței numele persoanei căreia a plătit și data când au făcut plata; aceasta pentru ca noi să putem cere banii dela acele persoane; celor ce datoresc pe mai mulți ani și nu achită măcar unul, li se va suprima imediat trimiterea revistei.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Cărțile apărute în Editura Societății «Steaua» sunt: No. 1. *Din Țara Basarabilor*, de G. Coșbuc; No. 2. *Fotoasele învățăturii*, de P. Dulfu; No. 3. *Minunea vieții și cheia lumii*, de Th. D. Speranția; No. 4. *Grădina de legume*, de Ioan Hășeganu; No. 5. *Medicul poporului*, de Dr. I. Felix; No. 6. *Avem cu ce să ne mândrim*, de T. Duțescu-Duțu; No. 7. *Medicul poporului*, de Dr. I. Felix; No. 8. *Biserica Ortodoxă Română*, de I. Mihăilescu și Victor Puiu; No. 9. *Ștefan cel Mare*, de Alex. Lăpădatu; No. 10. *Ce se poate învăța dela un drum lung*, de Dr. I. Simionescu.

Prețul unui exemplar e 15 bani. Vanzătorilor se dă cu 10 bani exemplarul. Tablourile apărute în Editura Societății «Steaua» sunt: *Ștefan cel Mare* și *Majestatea Sa Regele*.

Prețul unui exemplar e 40 bani. Vanzătorilor se dă cu 30 bani exemplarul.

Orice comandă pentru publicațiunile Societății, se va adresa d-lui I. St. Rasidescu, administratorul publicațiunilor, la Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, Str. Doamnei No. 16, București, unde se află depozitul general.

NB. — **Fiecare membru al Societății „Steaua”, care și-a plătit cotizațiunea cu începerea anului 1905, primește anual 6 publicațiuni ale Societății, începând cu No. 10.**

ALBINA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

Abonamentul în țară pe an Lei 5 | Abonamentul în străin. pe an lei 8
 „ „ „ 6 luni „ 3 | Un număr. . . . . 15 bani
 Pentru anunțurile 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

SUMARUL:

Petru Rășeanu. Din Domnia lui Constantin Mavrocordat. — Mihail Sadoveanu, Scrisori trimise de un pribeg. — G. Coșbur, Pricoliceul. — Congresul arheologic din Atena. — Sofia Nădejde, Mila Regelui sau Ilie Pribegul (piesă în 3 acte). — Alexandru Timotesen, Să judece și alții. — Dela Iași. O vizită princiară. — Din foloasele soc. economice. — Apel. — De pe Domeniile Coroanei. — Uu Țigan la spovedanie. — Asistent, Zece Maiu la sate. — Petre Dror, Cercul cultural Lotru, jud. Vâlcea. — Glume. — Necrolog.

Ilustrațiuni: Dimitrie Cantemir Domnul Moldovei. — Lup. — Templul Minervei. — Templul Minervei în Acropolis. — Costum din jud. Argeș.

Din domnia lui Constantin Mavrocordat.

Epoca zisă «a Fanarioților» este una din cele mai triste pentru Țările Moldovei Românești. În acele timpuri grele, Hotinul, Benderul, Ackerman și Izmailul erau cetăți turcești; ținuturile din jurul lor erau raiete împărătești; Tătarii erau așezați în Bugeac; ori ce mișcare a comerțului era împedicată, căci era învoit a se vinde numai la neguțătorii turci; cinci războaie între Ruși și Turci au pustiit țara și au adus nespuse împilări asupra tuturor locuitorilor, boieri și țărani; două părți, cele mai frumoase ale Moldovei, au fost răpitate de către puterile creștine care purtau războaie în contra «barbariei» turcești; și, în tot timpul acesta, lăcomia turcească e și mai fără saț, pretențiile «meghistanilor» Porții otomane, și mai fără margini. Nu-i dar de mirare că amintirea acelor timpuri de durere a inspirat groază în veacul următor; și înțelegem pentru ce mulți din cei cari au descris acele timpuri n'au avut decât cuvinte de blestem pentru nenorocita epocă, în care s'au îngămădit asupra țerei atâtea grozăvii.

Aveau dreptate a plânge starea țerii; dar foarte mulți n'au avut dreptate când au arătat cauzele care au adus acele nenorociri. Uitând că am avut Domni greci în principate și înainte de 1716; ne luând aminte că până la 1774 am avut *numai trei*

Domni greci fanarioți, mulți din Istoricii noștri au crezut că pricina scăderii Moldovei în veacul al XVIII-lea sunt numai Domnii fanarioți; că ei, și numai ei, sunt răspunzători înaintea Istoriei de toate suferințele îndurate de către Români în curs de 105 ani, se pare că în filosofia Istoriei Românilor ar domina, pentru unii Istorici, două afirmări nediscutibile: a) Românul nu pierе și b) Tot ceiace s'a făcut rău în țerile aceste s'au făcut numai de către străini. Prin urmare: să nu avem nici o grijă de ce se poate întâmpla în viitor și să fim siguri că Românul stăpân în țara sa o va conduce cu înțelepciune și o va scăpa de orice primejdii.

Această credință foarte patriotică poate fi priincioasă în politică; dar această credință în infailibilitatea Românului poate fi de multe ori, și primejdioasă.

De aceea datoria noastră este să studiem trecutul țerei noastre; să știm cum s'au strecurat strămoșii noștrii în cursul veacurilor; să le arătăm bunurile și smintelele lor, și, dacă e vorba să ne luăm însărcinarea de a împărți laude și imputări, să o facem numai când noi siguri suntem pe deplin luminați asupra împrejurărilor din trecut. În alt chip numai Istorie nu putem pretinde că facem.

Este învoit istoricului că, în camera sa de lucru să scrie cum simte și cum pricepe; și este îngăduit a da la lumină rodul veghierilor sale; dar ni se pare că în unele cărți, mai ales în cele menite a fi puse în mâna copiilor, oare care mărginire se impune.

Când știm d. e. că în istoria Regenerării noastre naționale, *Grigore Ghica* a dat semnalul mișcării pentru unire; că cea întâi întrunire a Comitetului unionist a fost la via lui *Petru Mavrogheni*, cel mai ager luptător pentru această idee; că întrunirile din Iași se făceau în casa lui *Michalachi Cantacuzin*, că *D-l Ralet* a fost neîntrecut în lupta națională; că *Beizade Niculachi Sulzu* a fost mâna dreaptă a Domnilor reglementari în tot ceiace s'a făcut bun dela 1834—1856; că *Hatmanul C. Mavrocordat* a fost tovarășul nedespărțit al marelui Mitropolit *Veniamin* în Epitropia Invățăturilor Publice din Moldova; când știm că numele lui *Constantin Negri* va însemna întotdeauna cel mai curat patriotism, cea mai sinceră abnegare și o dragoste nemărginită pentru țărani, ne întrebăm, dacă este înțelept, dacă este cuminte ca în școalele noastre să se învețe ca strămoșii acestor bărbați, cari au guvernat în epoca zisă «fanariotă» formau un guvern care «nu e decât un principiu de hrănire; diferiții «săi membri sunt atâtea lipitori adăpate cu ultima picătură de «sânge a poporului sleit... La fiecare trei ani deci o nouă le-«giune de acești strigoii vine în țară, toți calici, toți mizerabili, «și la fiecare trei ani se întorc de aci încărcăți de aur și de «bunuri, nelăsând după dânsii decât amintirea jafurilor lor...» «și în altă parte: Domnia fanariotă a stricat și rânduielile vechi «ale principatelor, dezorganizând boierimea română, spre a o

«înlocui cu alta, desprețuitoare a tot ce eră românesc, și apăsătoare mai ales claselor sărace;... corupând caracterele și introducând deprinderi rele în societate...» «Dreptatea ci (țaranii) «nu o găsiu nicăieri; pentru că nu aveau cui să se jeluiască; «toate slujbele erau date pe bani; deci fiecare slujbaş avea dreptul «să jeluiască fără pedeapsă...» Este moral ca urmașii aceloră familii să învețe în școală astfel de lucruri despre strămoșii lor; și este patriotic ca să se scoată o sută de ani din Istoria Românilor?

Dar să vedem întru cât asemenea aprecieri sunt întemeiate.

Se înțelege că nu vom face istoria Domnilor fanarioți. Nici timpul, nici bunăvoința d-voastră, ori cât ar fi de îngăduitoare, nu mi-ar permite o asemenea încercare.

Doresc să ne transportăm cu 150 de ani în urmă și să urmărim una din nenumăratele domnii ale Domnitorului Constantin Nicolae Mavrocordat.

Constantin Mavrocordat a domnit în zece rânduri: de patru ori în Moldova și de șase ori în Muntenia. Suit pe tronul Munteniei în 1730 el a domnit atunci numai o lună; dar dela 1731 până la 1749 el a domnit neîntrerupt, schimbat însă fiind *de zece ori* din Muntenia în Moldova, și din Moldova în Muntenia. Pe urmă, a mai domnit de două ori în Muntenia și o dată în Moldova în răstimp de cinci ani.

Prins de către Ruși la Galați, în 1769, el a murit în drum și a fost îngropat în Iași.

Cu toate aceste strămutări, cu toate enormele cheltuieli la care eră supus, Constantin Vodă Mavrocordat ocupă un loc de seamă în istoria Moldovei; și boierii de cari au fost înconjurat, mărturia cronicarilor contimpurani, și, mai pre sus de toate, faptele lui îl dovedesc că a fost un bărbat inteligent, cu dor de țară pe care o cărmuia, bun și milos către cei de jos, blând, îngăduitor, și prieten al celor de sus. În alte timpuri și în altă țară, el ar fi fost un mare Domnitor.

Pentru Moldova din veacul al XVIII-lea, Constantin Mavrocordat care *a desființat robirea țăranilor*, care a permis acestor impilați de veacuri a se apropia de tron și ași arată păsurile lor; care a întocmit o administrație mai omenească și o mai nepărtinitoare împărțire a dreptății; care a luat măsuri pentru ridicarea Bisericii din ignoranța în care zăcea și a favorizat școalele. Constantin Mavrocordat el cel puțin, ar trebui scutit de acele blesteme care apasă de atâta vreme asupra unor Domnitori, cari ar putea să aibă drept scuză și să ne aducă aminte în totdeauna de cuvintele marelui cronicar moldovean: «nu sunt «vremile subt cărma omului ci bietul om sub vremi». Fericit este Domnul care în timpuri de urgie a putut împedica mult rău și a face și ceva bine!

Domniile lui Constantin Mavrocordat ne erau cunoscute. Pe lângă cronicarii moldoveni și cronicarii greci, mai erau multe acte rămase dela el. Dar o publicațiune nouă aruncă o lumină vie asupra activității sale.

D-l Nicolae Iorga în ale sale «*Studii și Documente cu privire la Istoria Românilor*» a publicat, în volumul VI, *Condică de cărți de poruncă și de tot felul de trebuință ce s'au dat din partea Divanului în anul d'întâiu a Domniei Mării Sale Domnului Constantin Nicolae Voevod; ce s'au început dela Septembrie, leat 7250 (1741), la al treisprizeci ani a al cincilea Domnie și la întâiul an a al doilea Domnie a Moldovei, care să încheie până la sfârșitul lui Decembrie, leat 7251 (1742)*. «în cât ni s'a transmis în slove din vechile zile ale neamului nostru, zice învățatul editor, nu există o culegere mai întinsă și din care să poată răsări mai multă viață și lumină decât din această înfoiată și venerabilă cărțuție, cu vre'o mie «cinci sute de pagini în cvarto». «Acte de administrație; rapoarte ale slujbașilor către Domn, ceiace nu se mai poate găsi aiurea; «răspunsurile, de sfaturi, îndemn și muștrare, ale Domniei care se ceartă în tonul cel mai părintesc...»

În această condică, care se păstrează în biblioteca Academiei Române, vom căuta să ne lămurim asupra stărei țerei în veacul al XVIII-lea, asupra relațiilor dintre Domn și Boieri, asupra condițiunii țăranilor și asupra greutăților nespuse care apăsau asupra nenorocitei Moldove.

Domnul este absolut. Numit de către Turci și sprijinit de Greci cu influență din Constantinopole. El este a tot puternic. El este, „uns al lui Dumnezeu“. Poate face ce vrea, fără să aibă vre'o răspundere.

Constantin Mavrocordat știe aceasta. El a crescut lângă părințele său Nicolae Mavrocordat, Domn al Moldovei dela 1711-1716; Domn în Muntenia dela 1716—1730, cu o mică întrerupere; și eră nepot marelui Alexandru Mavrocordat «Exaporitul». El își cunoștea drepturile și puterea lui. Dar C. Mavrocordat nu înțelegea a guvernă fără statul boierilor țerii, cu care se întrebă la ori ce măsuri mai importante luă. Eată ce scriă el în Decembrie 7, 1742; «Scrie Domnia Mea la credincios boerul nostru «dumnealui *Ioan Neculae biv Vel Vornic*. Facem știre iată «că ți-am trimis un izvod de dajdele ce au fost a Domnilor «trecuți, și poruncim, dumneata, afară din izvod ce-i mai ști «și dumneata, și dăjdile și anghării, obiceiuri ce au fost la Domnie «trecuți, și care Domni au adus dăjdiile, și cari leau scăzut, și «ce boeri au fost îndemnători, ori la adaos, ori la scădere, ori «la vr'o dajdie ce s'au adaos, de toate de amănuntul să faci niște «trătăji, și să Ni trimiți. Aceasta poruncim» Peste douăsprezece zile se primește următoarea Carte dela Ioan Neculae biv Vel Vornic:

«După porunca Măriei Tale ca să fac trătăj de câte oi ținea «minte că s'au făcut în țară, și obiceiile, și bune și proaste, la «ce Domn ar fi eșit; iată că țiam scris, cât am ținut minte și le «știu că sunt adevărate. Așisderea și câte am auzit din oameni «bătrâni, iarăș leam scris; ci de cele ce am auzit, chezeș nu «sunt».

Orânduind, pentru întâiaş dată, Ispravnici pe la ținuturi, C. Mavrocordat luă măsuri ca acești noi cârmuitori ai județelor să răspundă la marea lor chemare. Mai întâiu, le impune să corespundă cu Domnul numai în românește. Drept aceea, Pârcălabului de Galați îi scrie... și «deacum, când ni i mai scri, să nu «mai scrii grecește, ci românește să ne scrii» și unui alt ispravnic: «Cartea ce ne-ai trimes, am luat și cele scrise am văzut; dar «pentru ce să ne scrii grecește. Au aștepti să-ți dăm noi logofăt «să scrii românește? Să-ți cauți logofăt, să ne scrii românește! «Să nu ne mai scrii grecește...»

Ispravnicii având datoria de a judecă, Domnitorul le amintește neconținut de această datorie, îi învață cum să judece și îi muștră, amar când abuză de drepturile și puterea lor.

În două circulări către Ispravnic se scriă :

« . . . . . Oameni cu jalbe prea mulți vin aici dela ținutul acela, «de supăr Divanul, și pentru mici pricini, până de un leu, de «doi; și socotind că ori ușile dumitale sunt închise, ori nu stați «la judecată . . . Noi pentru aceasta v'am făcut Ispravnici pe la «ținuturi pentru odihna norodului; și un om prost de va aveă «cu un boier judecată, ori ce obraz va fi, și n'o vrea să fie pe «sorocul dumitale la judecată, să trimiți să îl aducă. . . Cărțile «de judecată ce dați să fie într'o coală de hârtie, și cărți s'obode «iar nu pecetluite cu ceară». «Doi oameni când vor veni să se «judece și-i va hotări judecata, întâiu să se scrie pricina omului celui ce pârăște; apoi să se scrie răspunsul celuiialalt, în «ce chip au dat samă; apoi hotărîrea judecătii, că s'au hotărit «judecata lor într'acest chip, ca să fie lucru lămurit și de înțeles, «să poată înțelege Divanul, precum dreptatea și strâmbătatea. . . «Și de acum înainte să știi că, de nu vor veni judecătii întiposite «după porunca ce-ți poruncim, le vom trimete rupte cu oameni «domnești, acolo la dumneata, și nu-ți va fi cu cinste dumi. . . »

Ispravnicului de Putna îi scrie « . . . . . Și aceste bazme multe «ce ai scris într'acea carte de judecată: de ce treabă eră; că nici «o temelie noi într'însa n'am găsit; și, din vreme ce nu știi a «face cărți de judecată, iată că cartea ruptă ți-am trimes; și ți-am «trimes și formație, în ce chip să urmezi a face cărți de jude- «cată: și de acum înainte așa să urmezi, să nu-mi scri atâtea «bazme». Iar când aude că s'au făcut abuzuri, Domnul trimete porunci ca următoarea lui trimisă lui Antoni Caragea, Vornic de Botoșani : « . . . . . Și dumneata numai pentru că au jeluit Domnii «mele, l-ai bătut și l-ai pus la înclisoare, și ai rupt și cartea «noastră ce ți am fost scris. Pentru care, ce lucruri sunt acestea «ce le faci dumneata: să rupi cartea noastră și să bați într'acest «chip pe oameni pentrucă ne-au jeluit nouă? Cu ce cale le faci «dumneata aceste? Că Domnia Mea știi dumneata că nu suferim «să se supere oamenii pân la atâtea, și far de cale? Ci acum «aceasta n'am crezut'o Domnia Mea să o fi făcut dumneata; că, «deam fi crezut, știm Domnia Mea ce să cade să facem! «Iată că și poruncim să cauți să dai pace Armanului; mai mult

«să nu îl superi; și de lucruri ca aceste să te părăsești. Să nu «mai auzim, c'apoi n'o fi bine de dumneata. Că, osebit de aceste, «ne-au mai jeluit că le iei și carne și le lepezi numai câte 2 «parale pe oca; care și această, iar fără de cale o faci dumneata. «Ce, după cum zicem, să te părăsești de lucruri ca aceste, că «Domnia Mea știi că nu vom să se supere cât de puțin măcar «locuitorii».

Cereă Vodă ca Ispravnicii să-și facă datoria lor de judecători; pentru că și el era neobosit în îndeplinirea acestei domnești îndatoriri. «Ușile Divanului erau deschise, zice cronicarul; și multă «*vorbă cu prostimea aveă*, cât atâta le dedese obraz, cât nu «puteă nimic din boieri ca să zică măcar cât de puțin lucru «unui țăran, că îndată strigă «*la Vodă*», și pentru un lucru d. «nimica a unui țăran cât de prost făcea pe un boier mare «mascara, și îl și încheie. Și mai dădu-se o poruncă în țară ca «*să nu fie vrenic măcar nimeni a luă cuiva măcar un ou «făr de bani*, nici slujbași, nici altul nimeni». Cărțile domnești pe jalbe în procesul lui Cogălniceanul cu N. Gora pentru o vacă; pentru egumenul de Soveja ce iea o vacă pentru o pagubă în păpușoi care «ispășind oamenii» se află foarte mică; pentru o iapă luată de olac unui țigan dela Foșani; pentru o slugă care se jeluse că stăpânul îi mai datorește un rest din leafă și pentru care Domnul hotărește ca să îi deă stăpânul câte un leu pe lună «precum dau și alții altor slugi de seama lor», în fine, porunca domnească pentru menziliuri (poște) ca să nu dea cai tuturor, numai așa țivilichiu, după cum să dă până acuma; toate aceste extracte din Condică dovedesc zisele cronicarului.

Cum vedeți, cel puțin despre domnia lui Constantin Nicolae Mavrocordat nu se va putea zice că «țărani nu aveau la cine se jeli».

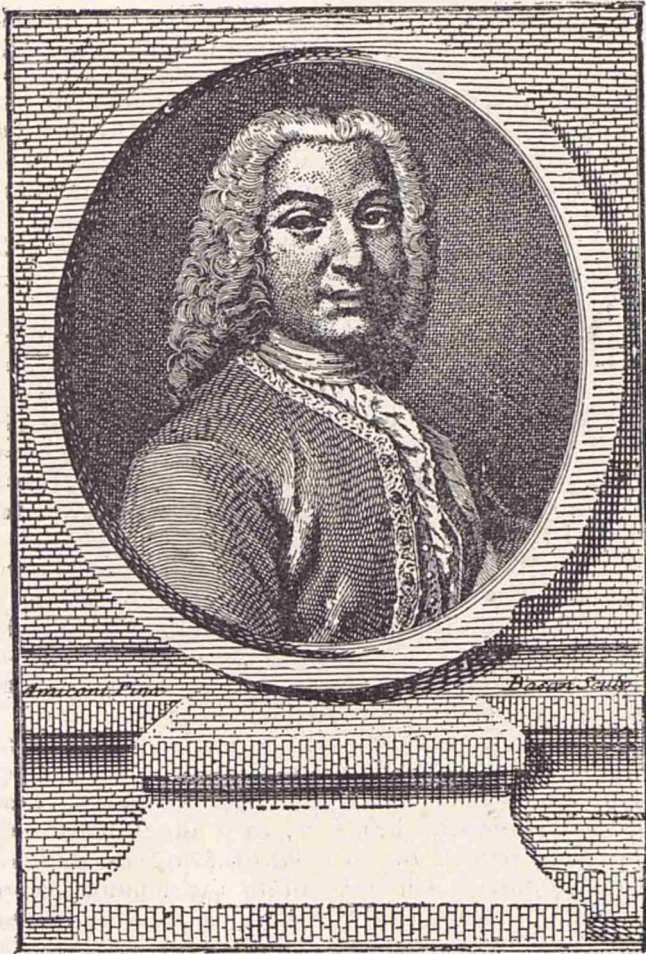
Este adevărat că la jumătatea veacului al XVIII-lea, starea țărănilor este foarte tristă; dar răspunderea acelei stări de lucruri nu trebuie să cadă numai asupra Domnilor ziși fanarioți. D. Cantemir, a zis de mult: «mai de mângâiere le va fi (Moldoveni-«lor), când li se aștene slobode înaintea ochilor greșelele care «le face, decât să fie înșelați și amăgiți cu vre-o măgulire mân-«gâioasă, și apărare iscusită, și prin aceia să creadă că urmează «bine întru greșelele acele». Decât să ne măgulim cu ideia că dacă nu ar fi fost Fanarioții, starea țerei ar fi fost fericită sub Domni pământeni, e mai cinstit și mai cu folos a căută întru cât și Boierii moldoveni sunt răspuzători.

Domnul cârmuie țara cu ajutorul Boierilor. Constantin Mavrocordat își a alcătuit Divanul în chipul următor, în a doua domnie:

Sandul Sturdza, vel logofăt.

Hatm. C. Razul, vorn țerei de jos.	Stefaniță Rusăt, vel paharnic.
Iordachi Rusăt, vorn țerei de sus.	Toader Paladi, vel vistiernic
Spătarul Ienachi, hatman.	Ioan Bogdan, vel stolnic.
Feciorul lui Adamiță, vel postelnic.	Kiriță (Șuțu), Dracu, vel comis.
Andrieș Rusăt, vel ban.	Iordachi Rusăt, vel medelnicer.
Manol. Costachi, vel spătar.	Dumitrașcu Paladi, vel clucer.

Dimitrie Cantemir Domnul Moldovei (1710—1711).

Condica de care ne ocupăm ne mai dă numele a mai bine de cincizeci de boieri slujbași, în cari : Ioniță Pisoschi, părcălab la Baia, Gavril Neculcea, Vel Căpit. de Cotman, Dinul, isprav. de Suceava, Mihalachi Sturza, isprav. de Roman, Solom, Botez, Vel Vornic de Câmpu Lung, Ioniță Arapul, Vornic de Vrancea, Dumitrașcu Suci, isprav. de Putna, Nică, Vornic de bârlad, V. Sturza Stolnic, Lupu Balș, Medelnicier, Andrii Balș, Spătar, Const. Donici, Medelnicer, Carp, Medelnicier, C. Miclescu, Pitar, V. Coğălniceanu, Căpitan, etc., etc. și numai trei, patru nume grecești.

Păcat că d-l Iorga nu a publicat și numele «*Boierilor zlotăși*» adică, însărcinați cu strângerea contribuțiunilor; dar din câte nume s'au publicat putem afirmă că zlotășii lui Constantin Mavrocordat nu semănau cu ai lui Mihailu Kacoviță care a pornit boierănașii «lui cu taină, știi ca cum ar purcedă un ciambur tătărese «în pradă, noaptea, cu taină, în toate părțile; și boieri cei mari «de țară nu știea nimica». Intre zlotășii lui Mavrocordat erau întotdeauna câțiva boieri mari. Vorn. Ioan Neculcea era trimes totdeauna.

Strângerea dărilor. eată principala grijă a Domnitorilor de pe acele vremuri; pentru că era singura putință de a rămâneă pe tron.

«Alte obiceiuri rele ce erau mai înainte să nu fie, zice Croni, «carul, nici spurcatul și stingerea norodului, acel cu nume urit «*văcărit* (numai grecilor drag foarte) să nu fie, nici *pogonorit* «nici *cunișă*, nici *adăoșagul*, nici *jacuri de ciocoi*, să nu umble «prin oameni asuprindu i».

Cum s'a suit pe tron, Constantin Mavrocordat face cunoscut: «tuturor boierilor și boierănașilor, mazili și alți dregători, vorniceilor, vătamanilor și tuturor locuitorilor țerei» că: «având porunca «milă de țară și de săraci, întocmai ca de o patrie a noastră», «a ascultat rugăminteă tutora» cerșind și pohtind Așezământul «dăjdiilor ce s'au făcut Țerei Românești».

«Pentru dajdea *Văcăritului* și a *Coniței*, fiind lucru știut că «multă pagubă și stricăciune pricinuieste țării, până în cât locuitorii neputând să plătească *văcăritul* și *conița*, vânzându-și «dobitoacele se micșură hrana sa, care aduce mare stricăciuni «săracilor, s'au socotit de s'au rânduie aceste dăjdi»

«Pentru *Pogonărit* asijderea, mulți din locuitori își părăsiau «viile, și vinul în toată țara se scumpise, care și această mare «ragubă țerii și tuturor de obște fiind, s'au socotit și această «*dare de s'au ridicat*».

(Va urma).

Petru Răscanu.

-
- Precum e stăpânul, așa-i și calul.
  - Cal fără scădere, rar poți află.
  - De calul râios și mucos, fereștete.

SCRISORI

— TRIMISE DE UN PRIETEN PRIBEAG —

Din ziva când m'am întors aici, în târguşorul nostru cel vechiu, n'am stat o clipă. Am cutreerat în lung şi în lat locurile cunoscute, în care au rămas vii pentru sufletul meu întâmplările copilăriei, — întâmplările luminoase ale copilăriei așa de îndepărtate.

Am văzut, la Siret, locul unde mă scăldam, cu *dracii* de seama mea. Ne bălăceam în valuri, eșeam la mal și ne ungeam din cap până la picioare; lăsam să ne pârlească soarele prieten, ne sculam, ne alungam în lungul malului cu chiote și cu răcnete, apoi dintr'odată săriam cu toții în apă, în bufneli asurzitoare și în curcubeie de stropi.

Am văzut iarăși întinsele zăvoaie de sălcii cenușii în care intram cu grozava frică de bursuci. Frica ținea până ce dădeam de desişurile cu mure, când ne puneam la ospăț și la taifas. Pe urmă, prin poeni, chiote și goană, — parcă venise pe acele meleaguri o oștire de sălbatici...

Ș'am mai văzut, la marginea târgului, șurile derăpănate, pline de poloboace, unde ne jucam de-a ascunsul, noaptea. Cu cât fior căutam prin colțuri negre, și cotrobăiam prin poloboacele răsunătoare și cercetam prin podurile în care se furișau dungi albe de lumină, pe tovarășii ascunși! Și-mi aduc aminte că totdeauna trebuia să mormăesc singur, să spun câte-o ghidușie ca să izbucnească în răs cineva... Numai așa puteam să dau de-o urmă în pustiul acela!

Și câte și câte lucruri cari m'au înfiorat și m'au bucurat! Pe toate le-am văzut. Totuși nici-unul nu m'a mișcat așa de mult, frate dragă, ca locul — numai locul a rămas — unde odată era Școala.

Acolo am intrat în freamătul de copii cu teamă și cu bucurie în întâia dimineață, când m'a adus tata de mână; acolo era un păr care făcea pere așa de bune, din care domnul ne dăruia de gustare câte două la începutul fiecărei vacanțe; acolo era curtea unde înnălțam iarna uriași de zăpadă, la capul cărora ne suiam cu scara, să le punem pipe în gură și cărbuni în locul ochilor; acolo multe lucruri s'au petrecut, prietene, — și, de acolo pornind, simt că iar mă cuprinde înduioșarea și iar o să-ți vorbesc și în această scrisoare de domnul Trandafir.

Era un om bine făcut, puțin chel în vârful capului, cu ochii foarte blajini. Când zâmbea, se arătau, sub mustața tuns scurtă, niște dinți lungi cu strungă mare la mijloc. Când ne învăța cum să spunem poeziile eroice, vorbea tare și înnălța brațul drept în sus; când cântam în cor, lovea diapasonul de colțul catedrei, îl ducea repede la urechea dreaptă

și, încruntând puțin din sprincene, dădea ușor tonul: laaa!; iar băeții răspundeau într'un murmur subțire, și așteptau, cu ochii ațintiți la mâna lui, care dintr'odată se innălță. Atunci izbucneau glasurile tinere, într'o revărsare caldă. Când trebuia, câteodată, sâmbăta după amiazi, să ne citească din povestirile lui Creangă, ne privea întâiu blând, cu un zâmbet liniștit, ținând cartea la piept, în dreptul inimei,—și în banci se făcea o tăcere adâncă, ca într'o biserică.

Tu bagi de seamă că nu-ți vorbesc de gramatică și de aritmetică. Și nici nu-ți voiu vorbi. Acestea se făceau bine; băeții învățau după puterile lor; dar sunt niște lucruri așa de neînsemnate când le pui față în față cu învățătura cealaltă, suflotească, pe care ne-o da *Domnu!* Și ne-o da această învățătură nu pentru că trebuia, și pentrucă i se plăteă, dar pentrucă avea un prisos de bunătate în el și pentrucă în acest suflet era ceva din credința și din curățenia unui apostol.

Acolo, în colțul acela de țară, puteă să fie cum voiă învățătorul. Nimeni dintre cei mari nu-l turbură; nimeni nu se interesă cum mergeă școala lui, bine, rău, — el făcea ceeace socoteă că trebuie să facă și atât.

De aceea domnu-Trandafir al nostru a rămas foarte mirat când, într'un rând, în cei din urmă ani de dascălie, a primit vizita unuia din cei de sus.

Să vezi cum a fost.

Intr'o bună zi, iată că intră pe poarta ogrăzii doi străini. Băeții în clasă erau cu monitorii. Domnu, în grădină, priveghiă la descărcatul unui car de fân. Era foarte gospodăros și-i plăcea să se facă fiecare lucru cu rânduială.

Străinii se apropie.

— Bună ziua!

— Mulțămim domnilor-voastră.

Domnu Trandafir se uită la străini; străinii se uită la domnu Trandafir.

— Mă rog, ce doriți dumneavoastră?

— Apoi, uite ce e... dacă ești bun... Am vrea să vedem școala...

— Cum nu, numai să isprăvesc cu fânul ăsta. Marie! ia vezi de ceva răcoreală! dulceți, cafea! ia ședeți vă rog coala la umbră în cerdac o leacă, de vă mai răsufleți...

— Nu, că suntem cam grăbiți...

— Uite îndată, cât ai bate din palme...

Și iată-l că se scutură de fân, trece înnainte și pofteste pe străini în clasă. Acolo întrebări: câți copii vin la școală, câți sunt înscriși? Și domnul răspunde că vin câți sunt înscriși, — și se cam miră de ce l-or fi întrebând orășenii de lucruri de acestea. Revizori nu sunt; pe revizor îl cunoaște el bine și știe că vine de două ori pe an. Vine rar, că știe cu cine are de-a face. În sfârșit, or fi fiind alți slujbași mai mari, mai știi?

Iar unul din ei:

— Mă rog, fii bun și fă o lecție... așa, de curiositate...

Și Domnu face o lecție, uite așa, cum o făcea el totdeauna. Întreabă pe băeți, vorbește și el; spune lucruri care și pe el îl mișcă și-l ajung la inimă. Și iată că orășenii îl privesc cu ochii dintr'odată încălziți, întreabă și ei pe copii, ascultă o poezie, domnul își lovește ușor diapasonul de colțul catedrei: laaaa!, și clasa răspunde într'o adiere ușoară de glasuri tinere, și toți cântă, cântă așa, de-i place și lui domnul Trandafir și zice și el, la urmă: «Brava, băeți!»

Iar străinii îl întreabă iar, dar cu glasurile cu totul schimbate și cu altă lumină în ochi, de unde-i, și la ce școală a învățat, cum își petrece viața, și domnu răspunde și nu prea, și începe a se întreba de ce l-or fi iscodind oare orășenii aceia.

Îi pofteste la masă, ei îl roagă să-i erte că nu pot, trebuie să plece; îi roagă să bea măcar un pahar de apă, ei îi mulțămesc iar. Unul scoate ceasul; altul, cu un ton de respect, spune ceva. Și cel care pare a fi mai mare, pornește înnainte. Iar domnu Trandafir întreabă tainic pe celălalt, rămas mai în urmă:

— Mă rog, domnule, dacă ești bun și nu te superi... cu cine am onoare?

— Eu?... eu sunt inspectorul cutare...

— Hm! și domnul Trandafir se uită cu coada ochiului, neîncrezător, la d-l inspector. Nu, fără șagă!... dar celălalt domn?

— Celălalt e domnul Ministru!

Asta e prea-prea și Domnu început a râde cu hohot.

— Ei, știi că ai haz! Nu, că asta i chiar frumos!

— Cum, dumneata crezi că glumesc?

— Ei asta-i! dar cum ai socoti dumneata că am să cred asemenea lucru? Ce-are să caute Ministrul aici, în sărăcia asta a noastră?

Și celălalt străin se întoarce, zâmbeste, scutură mâna lui domnul Trandafir și-l feilciteză. Și pleacă amândoi, — iar pe urmă mult s'a minunat dascălul nostru când a aflat dela primărie că în adevăr Ministrul școalelor a fost străinul cel drept, slab, cu mustața neagră.

Nu, Domnul nostru nu ne-a învățat niciodată din pricină că se temeă de cei mari. Ii era drag să ne învețe, și parcă eram copiii lui, — asta am simțit-o totdeauna, cât am fost sub privegherea lui.

Se supără rar și nu spuneă decât două vorbe. Asta-i era mânia cea mai mare:

— Măi domnule!

Nouă ne veneă să intrăm în pământ, când zicea: «Măi domnule!» și se uită urât la noi.

Imi aduc aminte ce zarvă a fost când, într'un rând, s'a

zvoniť că pe Domnul nostru are să-l mute într'o altă comună, peste Siret. Ne-am strâns seara toți băeții, am vorbit, unii plângeau, și am luat o hotărâre mare, să ne ducem și noi cu Domnul peste Siret.

Dar Domnul nu s'a dus nicăeri; a rămas acolo pe pământul nostru; și în pământul nostru l-au și îngropat.

I-am văzut mormântul. O cruce de stejar, înegrită de ploii; deasupra un brad, care fâșâie la cea mai ușoară suflare de vânt. Flori sălbatice pe pământul negru. Pe cruce, o tăbliță: «Aici odihnește robul lui Dumnezeu Neculai Trandafir...» și celelalte cuvinte nu se mai cunosc, le-au șters ninsorile și ploile.

Nici școala unde m'a învățat el nu mai este. Acuma băeții învață într'alt loc, într'o clădire nouă, înaltă și frumoasă. Eu nu m'am dus însă s'o văd pe aceia; eu m'am dus să văd locul gol unde a fost o odaie scundă, în care ne era cald vara și frig iarna. În locul acela odată a trăit un om. Pentru amintirea lui îți trimet și această scrisoare. Poate și tu te vei gândi o clipă la dascălul acesta necunoscut și vei dori odihnă lină «robului lui Dumnezeu», al cărui nume ploile și ninsorile în curând îl vor șterge și de pe crucea mormântului. Cât despre oamenii cari l-au rănit și l-au mârșit, ei de mult l-au uitat!

Mihail Sadoveanu.

PRICOLICIUL

ă-ți spui acum ce e cu Pricoliciul. Nu numai poporul nostru, ci multe-multe din lume, mai că aș zice că toate, cred că anumiți oameni se pot prefăce în animale vătămătoare. Credința asta o au tot așa sălbatecii de prin Africa și Australia, cum au avut-o și înțeleptele neamuri vechi ale Grecilor și Romanilor.

Dar e o încurcătură mare cu credința asta. Unii cred că numai vrăjitorii se pot face lup ori câne, ori porc, ori bivol, ori alt animal; dar și într'asta se despart, că unii zic că vrăjitorii se prefac așa drept bătaia lui Dumnezeu pentru relele lor, și astfel aleargă cât e noaptea; iar alții, că se prefac de bună voie în animale rele, ca să facă stricăciuni. Iar alții zic că vrăjitorii se prefac animale nu când voesc, ci când le vine sorocul, adică «boala», care ar fi cam ca năpârlirea la pasări și ca schimbarea pielii la șerpi ori a coarnelor la cerbi. Apoi iarăși sunt alții cari știu că nu vrăjitorii se prefac animale, ci că tocmai ei prin vrăjile lor prefac pe alți oameni, pe cari au ură, și-i poartă în goană peste hotare. Apoi alții spun, că nu e nevoie să fie vrăjitor

omul care se face pricoliciu; poate să fie om cinstit și cum se cade, și se face lup ori câne fără să știe, tocmai cum lunatecii umblă fără știrea lor pe acoperișul caselor. Dar de ce se face animal, nu se prea știe, ori că l'a luat în stăpânire Diavolul așa tam-nesam, cum să zice, ori că are «boala» în el. Nu o spun toți la fel nici când e vorba de animalul în care se preface omul. Unii, că numai în câne, alții numai în lup, alții că într'amândouă acestea, iar alții că în orice fel de animal răutăcios, alții că în orice fel de animal negru, iar o seamă zic că numai într'anumite animale, cam acestea: lup, câne, pisică, bivol, porc, capră, cal, paianjen, muscă, scorpie, șarpe, broască. După credința în deobște a Romanilor, nu se poate preface în oaie și porumbel, că sunt animale blânde și sfinte. Iar după cât știu eu, nu se mai poate preface în animale cari au fost și sunt sfinte în credințele deșarte, în albină, ariciu, cerb și rândunică.

Vezi, d-ta, ce lucruri de avalma! Bună oară, știi că animalele negre alungă duhurile rele, că de-aceea se zice totdeauna în descânțe: «Du-te unde cocoș negru nu cântă, câne negru nu latră, vaca neagră nu mugește, și nici preotul nu toacă», și totuși omul se face pricoliciu în chipul animale lor negre. Asta nu se prea potrivește, după firea lucrurilor, dar poporul nu-și bate capul cu potriviri când are să născocoască minuni. Știi, că țărani cred că Dracul fuge de tămâe și de cruce cu atâta spaimă, în cât chiar și o cruce făcută cu limba în gură îl scoate din sărită. Asta e cu lege. Dar cum se potrivește că tot țărani se tem noaptea să treacă prin cimitir, iar să intre în biserică singuri noaptea, n'ar face-o pentru bogăția lumii. Că e dracul în cimitir, ba chiar în biserică. Se poate neghiobie mai mare? O cruce făcută cu limba sporie pe Dracul, dar printre zecile de cruci din cimitir el se plimbă ca prin lobodă, ba intră în biserică și nu se teme de toate acelea lucruri sfinte câte le vede, cu toate că pe câmp ori pe deal, când arunci după el numai cu un fir de tămâie, fuge fuga orbului de dă prin gropi. Nepotriviri de acestea ți-am mai arătat și-ți voi mai arăta, că sunt câți peri în cap.

Să ne întorcem la pricoliciu. Trei lucruri ți le voi pune în vedere, ca să te luminezi. Dar mai întâiu, să bagi de seamă și să desparți lucrurile, să nu ții că strigoii și pricoliciul sunt una. Amândoi se preface în animale, dar unul e suflet mort și altul suflet viu. Pricoliciul e un om care trăește, iar strigoii e un mort care se scoală din mormânt ca să ia ori să nu ia chip de animal, căci strigoii poate veni și în chipul avut, al celui de om. Vezi că nu știi care e minune mai mare: că se preface un om viu în lup, ori se scoală un mort din groapă, ca să-și facă mendrele. Tărani cam amestecă lucrurile, numindu-i strigoii și pe unul și pe altul, ba numește strigoii—și mai ales strigoaice—și pe vrăjitorii ceice

se îndeletnicesc numai cu chițibușuri, cu luarea manei, cu furatul somnului copiilor, cu descântece și alte șolomonării mai lesne de făcut.

Lucrurile acestea să le despartii, strigoiu e una, pricoliciu alta. De strigoi îți voiui spune când va veni rândul.

Acum, întâiu de toate, poți să bagi de seamă că firea cea deosebită a oamenilor are asemănare cu firea unor animale. Unul e blând și lesne de purtat de nas, are firea oii. Altul e lacom și obraznic, are firea porcului. Altul fățarnic, care te mușcă pe furiș, deci are firea unor câni. Altul e hrăpăreț, răutăcios, vrea mereu să facă răul, are firea lupului. Unul are firea șarpelui, altul a caprei, și așa mai departe. De aceea și numim pe oameni cu numele unui animal, care spune mai mult cu o singură vorbă decât ori câte alte tălmăciri. Când zici: «e un câne de om», «e un șarpe», «e bouul lui Dumnezeu», «scorpie ce ești!», «porcule!» și câte altele, nu-i așa, că ajunge ca să-mi arăți omul?

Dintre toate însușirile rele ale omului, răutatea este cea mai neprețuită. Că ești sgârcit, ori mândru, ori lacom, ori stricat, toate sunt ale omului. Dar să fii rău, să n'ai pentru nimeni vorbă bună, tot dosnic și întunecat, hrăpăreț, fără milă, zăvistnic, să lovești pe la spate, numai tu să trăești și toți să piară, să-ți vinzi frații și părinții — acestea sunt ale diavolului. De unde vine atâta răutate în suflarea lui Dumnezeu? Nici temeiul n'are răutatea de inimă, ca alte însușiri rele, căci toate strică numai celui ce le are, dar răutatea strică tuturor, căci pustiește și dărâmă, sugrumă și ucide. Iar asta e mai ales firea lupului și a cânelui; lupul ca hrăpăreț și cânele ca dușman ce te mușcă pe furiș. De aceea, poate înțelegi acum, de ce pricoliciul, după credința poporului, se face mai ales lup ori câne. Omul acesta așa de răutăcios, viclean și fățarnic, cu fire de lup, nu mai e om, ci lup, zic cei ce-l cunosc. Dar dacă el e într'adevăr un lup în chip de om? E lesne s'ajungi până la credința, că el neputându-și sătură poftele răutății lui, ca om, din când în când se face lup ca să omoare și să facă răul după poftă. Să-l facă ori și cum și ori și unde, căci pricoliciul lup mușcă și atacă nu numai pe cine are ură și mânie.

Se spune de o regină, de demult, că pe vremea unui războiu care a adus pustierea țării, după ce a văzut pe bărbatu-său mort în palatul lor, în care intraseră dușmanii, și după ce a văzut pe copiii ei morți de sabie, și-a pierdut mințile și în fața celei din urmă fete pe care-a văzut-o străpunsă de sulii, a început să latre în felul cânilor. Iar de un rege se spune, că într'o nebulie, ce i-a venit de-odată, a sărit la nevasta sa care avea gemeni și-i ținea în brațe, i-a apucat un copil și ținându-l de picioare l'a izbit cu capul de pereți, iar biată nevastă-sa fugind cu celălalt s'a aruncat

într'o fântână. Vezi dintr'asta, că în nebunie, regina se închipuie căne, iar regele leu.

Gândesc că ai priceput din toate, că oameni cari să se facă lupi și câni nu sunt. E peste fire să se poată face. E numai o credință, al cărei temelu e răutatea de inimă, peste fire de multă, a câte unui om. Nu-l putem înțelege răutăcios într'atâta decât numai că e lup adevărat în chip de om. Deci, nu om care se poate face lup, ci lup care se poate face om.

Lup.

Când vin toanele prostului, face prostii într'una, când i s'abate unui om crunt din fire, bate și omoară ca 'n neștire. Aceste sunt «atacuri» ale «boalei». Atunci omul răutăcios se face lup sugrumător, și apoi iarăși îi trece.

Se vede, că dintr'aceste «atacuri», numite de învățați paroxisme, au făcut popoarele «sorocurile» pricoliciului, și-au luat ca adevărat ceea ce spune numai ca pildă. Noi zicem «în furie omul devine fiară», cu apucături de fiară adică, să zicem de «lup», dar nu luăm vorba în înțelesul că într'adevăr omul se face cu patru labe, cu păr pe el, mai scurt fiară că în pădure. Dar poporul așa a luat-o. Asta e tot.

Acesta e cel mai slab dintre cele trei temeluri cari au născut credința. Să vedem acum pe celelalte două.

G. Coșbuc.

— LICITAȚIUNE.— În ziua de 21 Iunie 1905, ora 10 $\frac{1}{2}$ a m., se va ține la Eforia Spitalelor Civile din București, Bulevardul Elisabeta, licitație publică cu oferte închise, pentru vânzarea plusului de teren posedat de d-l Gheorghe Ionescu, în suprafață de 114, m. 54, situat în Sinaia în Piața Veche.

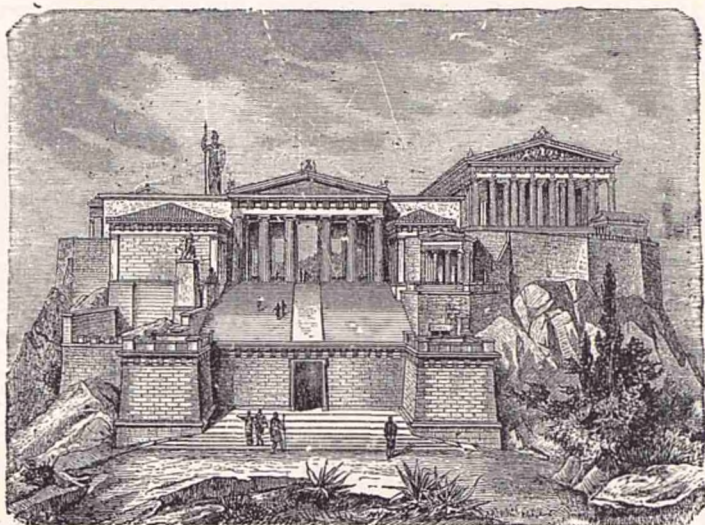
Concurența va începe dela 2,50 m. patrați. Garanția este de lei 100. Supra oferte nu se primesc.

Pentru orice informațiuni se va adresă la Serviciul Bunurilor Eforiei, în zilele și orele de lucru.

Congresul arheologic din Atena.

In ziua de 7 Aprilie (25 Martie după stilul nostru) s'a deschis în capitala Greciei, congresul internațional de *arheologie*, instituit în anul 1901 de către Regele George al Greciei. Suveranul, cu familia sa, a ținut să fie de față la această adunare de învățați din toate părțile lumii.

Cercetarea și studiul obiectelor mari și mici, monumentelor, vestmintelor și armelor rămase dela popoarele vechi, au fost de mult îndeletniciri ale învățaților, căci prin ele se poate vedea cum a fost viața generațiilor și neamurilor dispărute, iar câteodată din praf și dărămăturile vechiturilor pot

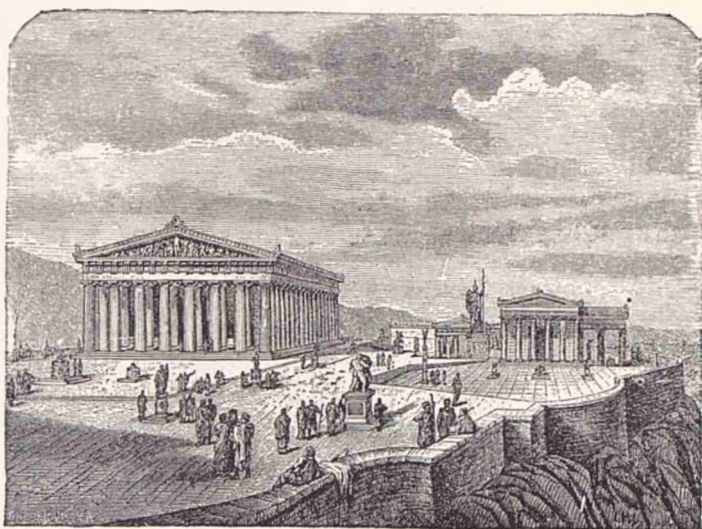

Templu Minervei.

răsări lumini pentru unele chestiuni ale prezentului. Locul de adunare a fost foarte bine ales de congres, căci orașul Atena, ca și Grecia întreagă, este plină de rămășiți ale artei minunate cu care s'au făcut vestiți strămoșii Grecilor de astăzi, vechii Eleni. Aci sunt jumătăți sau sferturi de coloane, dincolo sunt temelii de clădiri, mai colo numai urme,

iar uneori întâlnești părți întregi din monumente.

Intr'unul din aceste monumente ruinate, în *Parthenon*, s'au adunat membrii congresului și Prințul moștenitor a ținut cuvântarea de deschidere. Toți aceia cari au învățat sau au cetit despre frumusețile artistice ale Greciei vechi, vor înțelege mulțumirea sufletească ce a trebuit să aibă toți cei veniți din Franța, din Germania, din Rusia, din America, din Asia, când au căleat cu picioarele lor pe pământul pe care s'au petrecut atâtea fapte vestite pe cari istoria ni le povestește.

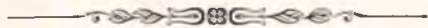

Templul Minervei în Acropolis.

Congresul a ținut vre-o 10 — 12 zile. Au fost mai multe ședințe în cari s'au discutat deosebite chestiuni privitoare la știința arheologiei și s'au luat hotărâri practice foarte importante. Pentru că sunt mulți înșelători cari vor să vândă muzeelor arheologice obiecte nouă drept antichități, și fiindcă sunt mulți pungăși cari intră prin muzee și fură lucruri cari se pot lesne ascunde, s'a hotărât toate muzeele arheologice să stea în legătură de corespondență, să facă cunoscut unul altuia ce obiecte s'au cumpărat, ce obiecte au fost propuse să se cum-

pere, ce s'a furat, ș. a. O altă parte din timpul petrecut de congreșiști acolo, a fost întrebuițat pentru excursiuni prin ținuturile vestite din Grecia.

Adunarea viitoare are să fie peste doi ani, în orașul Cairo în Egipt.

Mila Regelui sau Ilie Pribeagul

«FIE PÂINEA CÂT DE REA
TOT MAI BINE 'N ȚARA MEA.»

Piesă în Trei Acte

DE

S O F I A N A D E J D E.

ACTUL la III-l a.

La stânga se vede o casă nouă țărănească și o cramă. În fund poartă. S'aud cântece, strigăte de culegători, bătăi în doagele ciubereleor. În fața casei masă lungă de scânduri. Pe prispă stă Catrina mâhnită.

SCENA I-a

Catrina, Baba Dochița, Ghiță, ciubărari.

Catrina (către Dochița, stând amândouă pe prispă) — Tu, Dochiț'o, par'că nu știi focul copilului!

Dochița. — Ba'l știu. N'am îngropat lată ca o floare? Să mă bat cu Dumnezeu? Am plâns o săptămână, o lună, ajunge; nici mortul nu se poate odihni, dacă mereu îl bocești.

Catrina. — Vezi, pe mine mă arde la inimă: de-l opream, azi eră om la locul lui.

Dochița. — Par'că aveă să te asculte?

Catrina. — Am fost și la „odier. Mi-a spus de toate. A zis că am o supărare mare, dar o să-mi treacă

Dochița. — Păi, supărarea, ca și durerea de măsea, nu ține mereu: ar înnebuni bietul om.

Catrina. — Mort ori viu, dar să-l știu unde-i.

Un rând de ciubărari (vin cu ciubărul de struguri spre cramă).

Dochița. — Mai e mult?

Un ciubărar. — Câteva ciubere și cine o mai ajunge la anul.

Catrina. — Nu uitați răurușca de pe hat.

Ciubărarul. — A cules'o bădica Ghiță (pleacă).

Dochița. — Să-ți arunc bobii, poate oiu fi cu noroc (merge în casă și vine cu o sită și cu boabe.

Catrina. (singură) — Norocul meu, l'au mâncat lupii!

Dochița (vine grăbită, așează boabele) — Bată-i să-i bată, de

când arunc bobii, nu mi s'au nemerit așa buni : veselie, chef și bucurie.

Catrina. — Pentru alții, nu pentru mine. Auzi chiote în vie! (Spre fund lumină roșie).

Dochița. — Ce lumină roșie! Are să vremuească. Bine c'ați isprăvit culesul.

SCENA III-a

Cei de sus, (din vie s'aud lăutari, strigăte, bătăi în doage, se văd venind, fete, flăcăi, Clanță, Pavel, Ghiță, Nuța).

Clanță. — Mă băeți, pân să vă hodiniți, încingeți o horă! Nu-i bine să mâncați pe osteneală. La vrâsta voastră, ziua munceam, noaptea jucam.

Catrina. — Nu le ajunge lor de dimineață?

Clanță. — Păi! Nu's ca dumneata. Acù e al lor!

Lăutarii (cântă hora).

Flăcăi și fete (încep să joace).

Catrina (șterge ochii cu mâna, fuge în casă).

Clanță (cătore Nuța) — Mare păcat cu soacră-ta!

Nuța. — Cum vede veselie, o podidește plânsul.

Dochița (aducând străchini cu mâncare) — Poftiți la masă cu ce a dat Dumnezeu.

Culegătorii (vin în jurul mesei).

Clanță. — Ce mai lăutari! Cântați! Le stă oamenilor mâncarea în gât. Fetele mai nu deschid gura. Mâncați, dragile moșului, e păcat să te scoli flămând dela masa creștinului.

Lăutarii (cântă):

«Hop, sáraca, mândra mea,
De mâncat îmi aduceă:
Lapte acru 'ntr'o lulea,
Mâncam și-mi mai rămâneă».

Clanță. — Galantoană temee! A întrecut pe baba mea.

Cu toții (râd).

Lăutarii (cântă):

«Cine dracu-'a mai văzut:
Epure vara cosind,
Epuroaică fân strângând,
Cioară cu ciocul greblând,
Și fată de joc fugind?»

Mai mulți (râd).

Lăutarii (cântă):

«La mândruța jucăușă
E gunoiul după ușă,
La mândruța 'n joc voinică,
Spală oala tu piscică».

Pavel. — Mă! Pe unde or fi fete așa de harnice? Le-ași duce niște pețitori.

Lăutarii (cântă) :

•Ucigă-te crucea, drace,
Că nu dai babelor pace,
Să mai facă rugăciuni,
Să nu tot poarte minciuni.

Pavel (uitându-se în zare) — Uitete un drumeț. Ghiță, când o fi în dreptul porței, chiamă l. O fi nemâncat.

Clanță. — Cine dă, lui își dă.

Ghiță (face semn cu mâna, mergând spre poartă) — Vin în coa, om bun.

Drumețul (slab, cu o cămașe peticită, cu ȋtari vechi, în cap o pălărie rea de tot, o traistă ruptă în băț, intră pe poartă) — Bine v'am găsit!

Pavel (cu mâinile în jos, uimit) — Păi, tu ești! Tare te-ai schimbat, cât pe ce să nu te cunosc... *Catrin'o*, dă fuga încoa! Zi, tu ești, *Ilie* al nostru? *Bată-te* norocul, mai să nu te cunosc! *Biata* maică-ta, ȃi-a făcut și pomană!

Ilie (se uită înjură i) — Credeam că n'o să vă mai văd.

Catrina. — *Dragul* mamei! în ce hal! (plânge).

Ilie (ii sărută mâna).

Catrina (il sărută pe frunte).

Nuța. — Bine c'ai venit, *biata* mama eră să moară de supărarea ta.

Catrina. — Ți fi nemâncat, *dragul* maicăi.

Clanță. — Păi! sătul de răbdări prăjite?

Ilie. — De bucurie mi-a perit foamea. Tare mă dor picioarele (s'așează pe prispă).

Nuța (aduce un blid cu mâncare). — Ia borș de puiu, *Ilie*, ȃi fi dorit de o bucătică mai bună.

Ilie (privind'o cu jale, ia blidul) — Tă-ai măritat, *Nuțo*?

Nuța (cu glas coborît) — Da, cu *Ghiță*.

Ilie (cu jale) — Ce eră să faci? Pe mine mă credeți mort! Câte am tras, te miră că n'am murit. Casa ați făcut'o voi?

Nuța. — Noi.

Ilie (punând strachina pe prispă) — Mănânc mai pe urmă... Dor ȃmi eră! Ce frumos e la voi!

Clanță. — Ei, *Catrin'o*, ce mai zici?

Ilie. — *Taică*, *taică*! Cine o face ca mine prostie, mai bine să se înnee.

Catrina. — De departe vii, *Iliuță*?

Ilie. — Tocmai de lângă *Bender*. Trei zile într'o întinsoare. Am aflat dela un biet negustor. De odată nu credeam că *Măria* Sa ne-a ertat. A început creștinul a se jură. Atunci m'a prins un plâns cu răs. Credeă omul c'am înnebunit.

Ghiță. — Bine c'ai ajuns sănătos.

Ilie. — Tu, *Ghiță*, ai isprăvit armata? Te-ai însurat! Ferice de tine!

Catrina. — Să fii sănătos, maică, le-i face și tu pe toate.

Ilie. — Câte am tras! M'au luat și drept iscoadă; erau să mă

trimeață la Sibir. De acolo chiar nu vă mai vedeam. În temniță mi ar fi fost mai bine. Strașnic mă chinuia dorul de sat și de cei deacasă. O dată de jale m'am aruncat în Prut; m'au scos niște pescari. Vara ca vara, dormi unde apuci, dar earna mai rău ca un câne, gol, înghețat, flămând, mânat din ușă în ușă.

Catrina. — Mare pedeapsă!

Ilie. — Mult amară e străinătatea! Nu știe a prețui țara cel ce n'a fost surgun ca mine și nu și-a sărat pâinea cu lacrimi!

Ghiță. — Cum și-o face omul nu i-o face nici diavolul. Cei dintr'un an cu tine au isprăvit armata.

Ilie. — Chiar mâne merg să mă scriu.

Catrina. — Dragul mamei, să te întremezi întâiu.

Clanțu. — Iar începi cu dragul mamei? Lasă băiatul să-și facă datoria.

Ilie. — După cele câte am suferit, armata o să-mi pară raiu.

Pavel. — Așă, Ilie, taică! Eu totdeauna ți am spus: întâiu datoria către țară. Că n'o fi omul mai ticălos decât dobitocul. Cânele și încă latră, apără casa și ograda unde trăește și se adăpostește, dar, mi-te, noi oamenii, nu trebuie să ne apărăm țara și neamul? Decât să fii străin în țara ta, cum ai văzut că sunt sârmanii oamenii, pe unde ai umblat, mai bine să-ți dai viața. Că o moarte moare omul, dar o viață chinuită și înstrăinală e moarte cu cazne.

Ilie. — Cum le știu eu, nu le mai știe altul! Nimeni din voi nu pricepe câtă milă și-a făcut Regele Carol cu noi! Pentru Măria Sa m'ași aruncă și în loc.

Nuța. — (vine cu letița în brațe).

Ilie (privind'o cu jale) — E fetița ta, Nuț'o?

Clanță. — Lasă, mă, Ilie, nu mai jeli; au rămas ele și pentru tine. La noi în sat par'că a plouat cu fete. Și tot frumoase. Una și un', rupte din soare, nu alta! Ian veniți, dragele moșului, să ne spuie Ilie, pe unde a umblat, văzut'a el mândre ca voi?

Fetele (râd, fug spre fund).

Catrina (cu jale) — Mult ai chinuit, dragul mamei!

Clanță. — Lasă ahturile, destul te-ai bocit (căt're lăutari) Ziceți o horă, bre!

Ilie (privind cu obidă pe Nuța) — Să zică o doină, poate mi s'o ușură. Multă jale am în inimă.

Lăutarii (cântă doina).

Ilie (stă obidit).

Clanță (punând mâna la ureche) — Tăceți cu atâta jălanie. Ascultați, (din depărtare se aude cântecul copiilor dela școală: «Trăiască Regele». Se tot apropie; prin fund se văd trecând câte doi, s'aude respicat; «Trăiască Regele!...».

Ilie (se ridică în picioare).

Toți (descopăr capetele).

(CORTINA).

(Fine).

Costum din jud. Argeș.

Costumul muntenilor și din județele Mușcel, Prahova, Buzău, etc. Bărbatul îmbrăcat cu căciulă, cojoc lung, peptar, chimir, cioarici și opinci; iar femeia cu pălărie, maramă, iie, fotă, bete și opinci legate cu nojițe. Pe braț dăsagi.

Să judece și alții.

Bălăciam prin noroiul de pe șoseă, venind dela cancelaria Băncii populare, către casă. Eram tare necăjit și plângeam starea rea în care se găsesc șoselele noastre la țară. Așa mergând, auz vorbă în urma mea. Mă întorc și văz un convoiu de cinci săteni voinici conduși de un jandarm.

— Ce e cu voi? — întreba eu cunoscându-i.

— Ce să fie — răspunse unul — ne duce la Văcărești!...

— Dar ce-ați făcut?

— Ea păcate!... Doi din noi, fusesem de caraulă în sat și n'am eșit. Ne-a făcut proces de contravenție și judecata ne-a amendat cu câte cinci lei. Țștia trei, au avut gunoiu în curte și agentul sanitar le-a făcut proces; iar judecata i-a amendat și pe ei cu câte cinci lei.

— Bine; dar ce are aface amenda și cu Văcărești?

— Păi să vezi d-ta; daravela e veche. Când au venit somațiile de plată, noi — mai ales acum pe lipsa asta — n'am avut cu ce păcatele achită. Ne-am rugat de perceptor și el ca să scape de noi, ne-a făcut proces de insolvabilitate și acum amenda s'a prefăcut în zile de închisoare și mergem la Văcărești să facem câte o zi! Și apoi, la drept vorbind, decât să dai cinci lei, mai bine acolo. Țți dă și de mâncare și scapi și de belea!

— Și, când ajungeți la Văcărești?

— Păi de, credem că mâine!

— Ei așa! — zise jandarmul, care până acum tăcuse — mâine oprim la secția de jandarmi; acolo d-l șef face foaia, poimăine ajungem la prefectură și a patra zi suntem la Văcărești!... Dacă o fi ceva corvoadă la secție, se poate să zăbovim și două zile!...

— Cum văz, se duce săptămâna încheiată! — zic eu!

— Cam așa ceva! răspunse jandarmul!...

Ei s'au dus în drumul lor; iar eu, orb de noroiu am ajuns acasă gândindu-mă la acei nenorociți, cari vor pierde atâtea zile pe drumuri, și la șoseaua atât de stricată. Câți n'au avut neplăceri și unii poate chiar grele neazuri pe drumurile rău întreținute mai ales pe timpuri grele.

Ce să mai zic de vitele care, încărcate cu grele poveri, de multe ori se pierd din cauza drumurilor rău întreținute. Statul, ori ce s'ar zice, face destul și face la urmă ceace poate. Județul asemenea. Comuna face din zilele de prestație, mijlocul de care dispune; însă aceste zile se isprăvesc și nu se cunoaște nici un spor. Nu s'ar putea înmulți oare numărul zilelor de prestație?

Oare dacă o bună dispozițiune ar preface zilele de închisoare ale insolvabililor amendați, ca contravenienți în dauna comunei, în zile de prestație, n'ar fi mai bine? Pentru 5 lei un insolvabil face o zi de închisoare pierzând pe drumuri o săptămână. Acte dresate zadarnic, jandarmi pe drumuri, bani cheltuiți de Stat cu hrana!...

Cine câștigă? — Nimeni!... Cine pierde? — Și statul și nenorocitul insolvabil! Cine ar câștigă? Comuna câștigă înmulțindu-și zilele de prestație, cu care ar putea lucră mai mult la în-

treținerea drumurilor. Nenorocitul insolubil, care deși va lucra 5 zile, va avea însă o bună șosea și la timp va fi folosit!

Cine pierde? — Nimeni!

Nu mai zic de împrejurări când au amendă de câte 10 și 15 lei. Chiar ca cestiune de moralitate publică, ar fi mai bine. Un nenorocit, care cine știe din ce împrejurări, nu a eșit de caraulă, obosit poate de muncă, bolnav, etc. — A fost amendat și nu poate plăti, îl duce la Văcărești!...

De ce să-l duci să facă cunoștință cu închisoarea, acel loc degradator pentru un om, pe câtă vreme faptul lui nu e propriu zis un ce grav. Ar fi minunat acest sistem de înmulțirea zilelor de prestație — zisei eu privind supărat la picioare; atunci n'ași mai păți ca astă seară, să mă chinuesc prin noroiu.

Eu poate voi fi zis aceasta necăjit; dar ași fi foarte fericit dacă alții mai pricepuți și mai cu sânge rece s'ar ocupa câtuși de puțin de această afacere.

Alexandru Timotescu.

O vizită princiară.

Luni, 9 Maiu, A. S. R. Principesa Maria, împreună cu mica principesă Elisabeta, însoțite de Ducele de Teck, atașat militar al Angliei, d-l Gr. Gh. Cantacuzino și alte persoane, au făcut o excursiune cu automobilul la Domeniul Coroanei Cocioc.

Deși zi de lucru, totuși sătenii în semn de dragoste către dinastie, au ținut să întâmpine cu urale de entusiasm pe Augusta visitatoare, care cu zâmbetul pe buze răspundeă salutarilor tului.

Satele Brătulești-Cocioc au fost frumos decorate cu numeroase arcuiri de triumf, cu gust gătite, de d-l conductor Pompiliu Ionescu.

Școala din Brătulești, asemenea imponent împodobită, ca și celelalte instalațiuni ale Domeniului Cocioc.

D-l Ion Kalinderu, administratorul Domeniilor Coroanei, a întâmpinat la hotarul Domeniului și a condus pretutindeni pe înalții vizitatori, dând toate explicațiunile.

D-l Kalinderu, în dragostea ce are pentru școală, a rugat pe A. S. R. a vizită în primul loc școala din Brătulești. La intrarea în școală au fost salutați de un pluton de elevi cu armele, comandați de Sergentul-major al școalei; iar corniștii au sunat onorul.

D-l Kalinderu a presintat A. S. R. pe d-l Săvoiu, inspectorul plășei Cocioc-Bucoveni, pe d-l Pompiliu Ionescu, conductorul plășei și consiliul comunal.

D-nele Maria Al. Timotescu și Elena P. Ionescu, au oferit A. S. R. câte un buchet de flori, urându-I bună sosire. A vizitat salele de clasă, interesându-se de frecventarea elevilor, bibliotecă, expoziția de lucrări manuale, etc.

În amintirea acestei vizite A. S. R. Principesa Maria, Principesa Elisabeta și Ducele de Teck, au semnat în registrul școalei.

D-l Kalinderu a ținut să recomande foarte călduros A. S. R. pe dirigintele școalei Al. Timotescu și învățătoarea Elena Nico-

lescu, pentru zelul cu care își îndeplinesc misiunea ce le e încredințată.

În alții vizitatori, cari au stat aproape toată ziua la Cocioc, au făcut o preumblare călări la pădure, unde d-l silvicultor Gh. Codrescu, l-a condus prin pozițiunile cele mai frumoase.

Au vizitat apoi plantațiunile, culturile, lăptăria din gara Periși, atelierelor, etc., conduși de d-l Eremia Medianu, șeful Domeniului Cocioc.

La ora 4,25 au părăsit Domeniul Cocioc în uralele mulțimei.

Dela Iasi

Din foloasele societăților economice.

Din inițiativa d-lui Petru Rădulescu, institutor, fost revizor școlar, în Iulie 1902, s'a întemeiat în Caracal o societate cooperativă «Asociațiunea corp. didactic din Romanași», în scopul de a strânge fonduri cu cari să se facă îmbunătățiri la sate, ca: ateliere pentru diferite meșteșuguri, biblioteci populare, etc.

În acest scop, chiar de atunci societatea constituită pe acțiuni a înființat «Librăria românească cooperativă» în Caracal. Prin înființarea acestei librării, s'a trecut în mâini românești o importantă ramură a negoțului din acest oraș.

Librăria a mers foarte bine și astfel s'a putut începe îndeplinirea scopurilor societății: s'au dat ajutoare elevilor săraci, s'au dat câte 100 lei pentru 2 ateliere, s'au publicat concursuri pentru cele mai bune conferințe populare ce se vor scrie și ține în județ, pentru cel mai reușit cor ce se va înființa, etc. Societatea are un fond cultural de 1400 lei, deosebit de fondul de rezervă, care a ajuns la 3.000 lei și pe care mai târziu, dacă librăria va continua să meargă bine, se va transforma tot în fond cultural.

Dăm aci și bilanțul librăriei, spre a se vedea bunele rezultate ce a dat:

*Bilanțul Librăriei cooperative a „Asociației corpului didactic, Romanași”
Început la 31 Martie 1905.*

ACTIV		PASIV	
Cassa	6.704,94	Capital	14.950,—
Mărfuri generale	15.390,86	Acționari	10,—
Mărfuri în depozit	5.998,29	Diverși creditorii	4.646,19
Total	28.094,09	Diverse mărf. în depozit	1.254,11
		Dividende	45,—
		Divid. neridicate 1902—3	65,—
		Fond cultural	1.000,—
		Fond de rezervă	2.192,94
		Profit și pierderi (ben. net)	3.930,03
		Total	28.094,09

PROFIT ȘI PERDERE

Cheltueli de administr.	7.375,21	Beneficiul dela mărfuri	10.756,29
Beneficiul net	3.930,03	Dobânzi și ben. net	548,95
Total	11.305,24	Total	11.305,24

Președinte, Petru Rădulescu.

A p e l.

În ziua de 1 Maiu a. c., punându-se bazele înființării unei biblioteci populare la școala din Dozești-Vâlcea, Subsemnatul învățător-diriginte, rog în numele copiilor și absolvenților acestei școli, pe toți oamenii do-

ritori de bine pentru poporul Român, a da sprijinul ce va putea, dăruind din scrierile d-lor și din ceace îi va lăsa inima pentru această bibliotecă.

I. N. Diaconu, Dozești-Vâlcea, prin gara Drăgășani.

În seara zilei de 19 Aprilie a. c., s'a dat o frumoasă reprezentație teatrală la școala din Rușețu, de pe Domeniul Coroanei din jud. Brăila.

S'au jucat piesele: «*Cinel-Cinel*», de către elevii din școala normală și din liceu; «*Logofătul Călin*», de elevii primari din localitate și s'au recitat mai multe dialoguri. Serbarea, la care a asistat personalul Domeniului Coroanei, mai mulți domni și doamne din comunele vecine și țărani numeroși, a isbutit pe deplin, iar venitul net s'a trecut la fondul cultural al societății «*Al. N. Lahovary*», care a patronat reprezentațiunea.

În ce privește rezultatul moral, a fost din cele mai satisfăcătoare, judecând după numărul mare de locuitori cari au luat parte, și cari au plecat în urmă la căminurile lor, mai înălțați în cuget și mai hotărâți de a ascultă învățăturile auzite. Teatrul sătesc, care s'a intr'oduce după stăruința d-lui Ion Kalinderu, e de altcum un foarte puternic mijloc de educația poporului, dovadă roadele date până acum pe Domeniile Coroanei și introducerea lui în multe din celelalte școli din țară.

Un Țigan la spovedanie.

— Părinte, am furat o găină; vrei s'o primești Sfinția Ta?

— Nu vreau.

— Dar ce să fac? .

— S'o dai stăpânului.

— I-am dat-o și n'a vrut s'o primească.

— Atunci, zise preotul, poți s'o păstrezi, nu mai e păcat.

Când eși preotul din Biserică, văzû că-i lipsește cea mai frumoasă găină . . . . .

Zece Maiu la (sate) Laza.

Sfânta zi de 10 Maiu a fost serbată anul acesta cu o deosebită solemnitate la școala din comuna Laza, jud. Vaslui. Încă din zorii zilei se vedeau trecând la școală, cărduri, cărduri, școlarii frumos îmbrăcați în haine de sărbătoare, purtând toți cu mândrie mărețul port național, de care ne vorbesc bătrânii cu atâta drag. La orele 10 a. m. s'a oficiat un Te-Demn la biserica din sat, la care au luat parte, pe lângă învățătorii veniți cu elevii, autoritatea comunală, mai mulți domni stagiați dela Ferma model «Laza», precum și un număr considerabil de țărani. După terminarea serviciului divin preotul D. Galaction, ținu o scurtă cuvântare arătând însemnătatea zilei. Dela biserică întreg cortegiul porni la școală. Aci serbarea se deschide prin Imnul Regal, întonat de elevii școlai. Domnișoara Eleonora Băbușoianu, învățătoare, ținu apoi o frumoasă cuvântare, arătând însemnătatea zilei; îndemnă pe toți cei de față, să-și iubească țara, să respecte legile și să muncească din toate puterile, pentru a prepară un viitor strălucit, celor care ne urmează. În urmă câțiva elevi recită mai multe «poesii eroice», «anecdote», «dialoguri», etc., care au stârnit aplausele mulțimei. Corul școlai condus de d-l I. Băbușianu, dirigintele școlai, întonează diferite cântece patriotice, cari au fost ascultate cu o deosebită plăcere, iar bucuria țărănilor se putea citi de pe fețele lor, era mare, când și-au văzut copilașii cântând și recitând așa frumos. Domnul Dediu, stagiar al Fermei model «Laza» ținu apoi o frumoasă cuvântare ocazională. În urmă d-l I. Băbușianu, după ce mai adăogă câteva cuvinte despre însemnătatea zilei, mulțumește la toți cei de față pentru concursul moral ce l-au dat.

Azistent.

Cercul cultural «Lotru», jud. Vâlcea.

În ziua de 1 Maiu 1905, d-l inspector al cercurilor culturale din țară, însoțit de d-l revisor școlar din județul nostru și membrii cercului au fost oaspeții noștri, veniți pentru conferința care s'a ținut în această zi frumoasă de Maiu, lăsând locuitorilor impresiuni și speranțe din cele mai frumoase.

După un serviciu divin, oficiat la biserica satului de către Pr. I. Cepăreanu, asistat de Pr. Florea din Mălaia, pe la orele 10 a. m., toți locuitorii cu mic cu mare, dau năvală spre școală ca să asculte frumoasele sfaturi date de luminătorii satelor, ba ceva mai mult că și străini foarte mulți au luat parte.

D-l Angelescu, preș. cercului deschide conferința, dând cuvântul d-lui N. Popescu, învățătorul satului, care vorbi despre retele ce decurg din lene, risipă și minciună, combătând relele obiceiuri prin cuvinte foarte bine simțite, arătând tot odată și mijloacele de îndreptare.

După d-sa luă cuvântul d-l inspector T. Dușescu-Dușu, vorbindu-ne despre respectul și datoria ce avem față de bunurile apropielui, arătând relele ce decurg din nerespectarea avutului apropielui nostru.

Apoi d-l Angelescu, mulțumî sătenilor pentru reușita acestei serbări.

D-l Revisor Pascu Popescu luă cuvântul, indemnându-ne a ne constitui în asociație fondând și aici o bancă populară, care propunere s'a și primit, rămânând ca Dumineca viitoare să se întocmească actul constitutiv; astfel se va încunună munca depusă de d-nii învățători Boțocan, D. Malaia, N. Popescu-Voineasa, Pr. Pleșoianu Florea și a câtorva fruntași din comună, cari au pus deja bazele acestei bănci ce se va formă, rămânând formele legale de îndeplinit.

Intre discursuri școlarii, sub conducerea d-lui Popescu-Voineasa ne-a cântat multe bucăți patriotice foarte frumoase, și câteva recitări hazlii.

Petre Droc.

GLUME.

Pe vremea când subcomisarii și comisarii se luau dintre oamenii fără știință de carte, se întâlneau în poliție fel de fel de fraze cari din cauza relei construcțiuni dădeau un înțeles cu totul altul decât cel la care se gândiau ei.

Iată câteva exemple:

— «În colțul stradei X. . am văzut gardul dela locul d-lui A. care nu mai există . . . .»

— «Rănitul a fost dus într'o farmacie, care nu mai putea de loc să scrie, fiindu i ambele picioare tăiate . . . .»

— «Pela 2 noaptea am întâlnit pe strada X. . pe pungașul Vasile; l-a oprit să-l arestez, dar mi-a spus că nu este el.»

— «Acest individ făcea scandal pe stradă. Alergând după el ca să-l arestez, s'ascunse lângă statuia lui Mihai, care era într'o stare completă de beție».

* * *

Un pungaș de buzunar e adus înaintea Tribunalului.

— Ce meserie ai?

— Lucrător manual.

— Cum ?

— Trăesc din produsul mâinilor mele.

Aflăm cu cea mai mare părere de rău încetarea din viață a lui *C. C. Datculescu*. Răposatul a publicat mulți ani «Gazeta Săteanului».

Să-i fie țărâna ușoară!

„STEAU A“

Societatea «*Steaua*» are de scop a lucra pentru întinderea învățaturii în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legitime, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

Cotizația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățători preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fiecare membru este îndatorat ca, în cel d'întăiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

Cererile de înscriere, însoțite de cotizația pe un an, se pot adresa d-lui *Spiru C. Haret*, strada Verde, București.

Comitetul: *Președinte*, Ioan Kalinderu, *Președintele Academiei Române*.— *Vice-președinte*, Sava Șomănescu, *mare proprietar, fost senator*.— *Administrator și casier*, Spiru C. Haret, *fost Ministru, profesor universitar*.— *Secretar*, Const. Banu, *profesor secundar, fost inspector școlar*.— *Membrii:* Petre Gârboviceanu, *fost Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, profesor la Seminarul Central și director al Șc. Normale a Societății pentru învățătura poporului român*; I. Dimitrescu Procopie, *fost senator, fost Primar al Capitalei*; M. Vladescu, *Ministru, profesor universitar*; Cristu S. Negoescu, *administrator al Casei Școalelor, profesor secundar*; Dim. Căcprod, *institutor*.— *Cenzori*, Const. Alimăneșteanu, *inginer de mine*; Preotul econom Const. Ionescu, *profesor secundar*; Const. Alexandrescu, *institutor*.

Membrii înscriși și cotizațiuni plătite (urmare).

Gh. Popescu, preot (București), 2 lei; I. B. Referendaru, preot (București), 2 lei; N. Ionescu, preot (București), 2 lei; Gheorghe Cherciu, institutor (București), 5 lei; Aristia P. Lupescu, instit. (București), 2 lei; Liviu Dogaru, farmacist (Târgoviște), 3 lei; El. R. Diaconescu, institutoare (Târgoviște), 2 lei; Ioan Ionescu, perceptor (Bărbuleț), 2 lei; Ilie Mănescu, perceptor (Potlogi), 2 lei; Guliotti I. (Brăila), 2 lei; Brătescu I. (Brăila), 2 lei; Chicireanu N. (Brăila), 2 lei; Procopiu C. (Brăila), 2 lei; Iuga G. (Brăila), 2 lei; Dumitrescu Ilie (Brăila), 2 lei; I. R. Simionescu (Brăila), 2 lei; Emil Mayer (Brăila), 2 lei; Ioan R. Georgiade (Brăila), 2 lei; Ioan Pipoș (Brăila), 2 lei; Filip Drugescu (Brăila), 2 lei; Perlea George (Brăila), 5 lei; Panțu C. C. (Brăila), 2 lei; D. Fulgă (Brăila), 2 lei; Hugo B. (Buzău), 2 lei; Doctor Iovitzu (Brăila), 2 lei; Filotti N. (Brăila), 2 lei; D. Constantinescu (Brăila), 2 lei; Domițian (Brăila), 2 lei; P. Moiescu (Brăila), 2 lei; Aug. Marinescu (Brăila), 2 lei; Hb. Marian (Calafat), 5 lei; Nicolae I. Colan (Calafat), 2 lei; Nicolae G. Mită (Calafat), 2 lei; Gheorghe Catană (Calafat), 2 lei; Ioan I. Drăgulescu (Calafat), 4 lei; Ioan I. Marinu (Desa-Dolj), 5 lei; Toma Popescu (Calafat), 2 lei; Alex. Ștefănescu, institutor (Tg.-Jiu), 2 lei; I. Horhoianu, învăț. (Căineni), 1 leu; Grigore Tabacu, învăț. (Pestișani), 1 leu; Gr. Popescu, învăț. (Bobu), 1 leu; N. Pătrășcoiu, învăț. (Văleni), 1 leu; Ioan D. Velican, învăț. (Ștejeri), 1 leu; Dem. I. Arjoca, învăț. (Strâmba), 1 leu; Lepădatu V. G., învăț. (Runcu), 1 leu; C. Filipescu, învăț. (Slobozia), 1 leu; I. Modrescu, învăț. (Urechesti), 1 leu; Mironescu D. (Bârlad), 8 lei; Fotino A. (Bârlad), 2 lei; Ștefan Dobrescu (Bârlad), 3 lei; G. D. Netisanu (Bârlad), 2 lei; Ec. I. Antonovici (Bârlad), 2 lei; T. V. Ioan (Bârlad), 3 lei; Ioan Bontaș (Bârlad), 2 lei; Gh. Diamandi (Sasut), 10 lei.

Numărul membrilor înscriși cu începerea anului 1905 și până în prezent este de 487; iar veniturile societății, tot în acest timp, sunt de 1.799. lei și 30 de bani.

(Va urma în numărul viitor).

„NAȚIONALĂ“

SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURARE, BUCUREȘTI
Capital în acțiuni întreg vărsat în
aur . . . . . Lei 2.000.000

Fonduri de rezervă
compuse din prime
și daune . . . . . » 3.955.688.76

Idem format din capi-
tal și alte rezerve » 1.075.842.60

Total în aur Lei 7.052.531.36

Daune plătite . . . . Lei 33.000.000

Vice-președinte A. Băicoianu.

Dir. general E. Grünwald.

„NAȚIONALĂ“ asigură contra in-
cediului, a «grindinei», contra riscului
pierderii valorilor. Asigurările
pentru viață sunt primite în toate
combinațiunile obișnuite ca : «cas de
moarte, supraviețuire, zestre și rentă».
Sediul social în palatul Societății din
str. Doamnei No 12, București. Repre-
zentanța generală în București,
str. Smârdan No. 4. Agenții în toate
orașele din țară.

AVEM O ȘCOALA GRTGDGXĂ SĂNTA ELENA

Bulevardul Neatârării, 75
cu internat și externat

I. Școală superioară de educație și menaj.
Limbile Franceză, Germană vor-
bite, muzică, pictură, pian, croitorie
de familie. Bucătărie, cultura gândaci-
lor și borangicului.

II. Croitorie practică. Se învață croi-
toria în 3 ani. Se lucrează rochii bine
și eftin cu o singură probă.

III. Țesătorie. Lână, bumbac, mătase,
ștofe de haine și tot felul de pânzeturi
și uniforme pentru școli.

IV. Tricotaj. Flanele, fuste, jambiere,
ciorapi de lână și bumbac.

Se primește lână pentru dărăcit,
făcut cacre și tors.

Se primește gogoși pentru tras
borangicul cu mașini sistematice.

Fondatorul școlii,

Preotul Iconom, **C. IONESCU.**

Cel mai mare și vast magazin și singurul care *vinde eftin*.
Dîlnic sosesc Incălțăminte Negre și Colori, pentru Bărbați, Dame și Copii
din propria noastră Fabrică, lucrate de noi.

Prețuri corente la Ghete de Bărbați:

de Vax cu Elastic sau Șireturi Lei 10.95, 11.95, 12.95, 13.95.

» » » Nasturi » 12.95, 13.95, 14.95, 15.95.

» Lack cu Elastic sau Șireturi » 12.95, 13.95, 14.95.

» » » Nasturi » 13.95, 14.95, 15.95.

» Chevreau cu Elastic » 12.95, 13.95, 14.95.

» » » Nasturi » 13.95, 14.95, 15.95.

Prețuri corente la Ghete de Dame:

de Chevreau negre cu Șireturi Lei 10.95, 12.95, 13.95.

» » » » Botoni » 11.95, 12.95, 13.95, 14.95, 15.95.

» » » Colori » » » 12.95, 13.95, 14.95, 15.95.

» Gems cu Nasturi și Șireturi » 7.95, 8.95, 9.95.

Pantofi de Chuvreau albi decoltați » 5.95, 6.95.

Idem cu Șireturi și Nasturi » 6.95, 7.95, 8.95.

Idem de Lack diferite forme » 5.95, 6.95, 7.95, 8.95, 9.95.

Rayon de Lingerie pentru Dame și Bărbați cu prețuri fabulos de eftine.
In tot deauna se găsesc mari cantități de mănuși Glacé, Albe, Colori,
și Negre pentru Dame Lei 2.50.

» Bărbați » 2.95.

Rupându-se la incercare, se dă altă
pereche.

Magazin la toate Sezioanele, Calea
Victoriei No. 27, alături de Poliția
Capitalei, București.

5%

Cupon de reducere pentru cizitorii Albinei

Cizitorii revistei vor avea un scădemint de
6% din prețurile însemnate, prezentând
cuponul.